

מאי לאו דטריד דבעי למיבעל –

Is it not so; that he is preoccupied for he needs to be בעיל

OVERVIEW

ר' יוסף cited a משנה which states that a חתן is exempt from reading the שמע up to עד מוצ"ש if he did not consummate the marriage. ר' יוסף assumed that he is exempt since he is preoccupied with the בעילה. Our תוספות explains why previously רבא was able to establish a similar משנה that it excludes שבת, but not here.

תוספות responds to an anticipated difficulty:

הכא ליכא לשנויי לבר משבת כדלעיל¹ דאם כן אינו פטור עד מוצאי שבת -

The גמרא **could not have answered here** that when the משנה stated עד מוצ"ש it meant **except for שבת** as רבא answered **previously**, for if indeed this is what the משנה means, then **he is not פטור until מוצ"ש**, since he is obligated to read the שמע on ליל שבת -

וקא משוית ליה לתנא טועה דפטור ליה עד מוצאי שבת -

And you cause the תנא to be mistaken for the תנא exempted him all the days until מוצ"ש -

אבל לעיל אפילו כי אמרינן לבר משבת ולא מצי למיבעל בשבת -

However previously (in the משנה of לילות (ד' לילות) even if we assume that it means לבר שבת and he cannot be בעיל on שבת -

מכל מקום דוקא נקט עד מוצאי שבת משום דעד למוצאי שבת תולין בדם בתולים -

Nevertheless the תנא intentionally states עד מוצ"ש (and we do not make the תנא a טועה by saying משבת), **because until מוצ"ש we are תולה בדם בתולים** in a case –

היכא דעבר² ובעל:

Where he transgressed and was בעיל on ליל שבת.

SUMMARY

It is not possible to say לבר משבת here because we make the תנא a טועה, however we do not make the תנא a טועה regarding the משנה of דם בתולים since it can be discussing a case of עבר ובעל.

THINKING IT OVER

¹ Previously, on the top of this עמוד. In a sense it would be easier to interpret this משנה to mean לבר משבת (than the עד מוצ"ש), since in this משנה he does not mention לילות (ד' לילות) (as in the other משנה), only עד מוצ"ש.

² See 'Thinking it over' and 'Appendix'.

states that even if we maintain *לבר משבת* it is necessary to say *עד מוצ"ש* in a case where *עבר ובעל*.³ If indeed this is so then how did we refute *רבא* that it cannot mean *לבר משבת* since it says *עד מוצ"ש* perhaps that means if he was *עבר ובעל*, but not that you may be *בשבת בתחלה*?⁴

APPENDIX

answers that by *דם בתולים* we can say that the *תנא* is not a *טועה* for saying *עד מוצ"ש* since it refers to a case of *עבר ובעל*. Seemingly there is no need for *תוס'* to establish it in a case of *עבר ובעל*. There is a difference between the two *משניות*. Regarding the *משנה* of *ק"ש* we cannot say *לבר משבת*, since the *משנה* states that he is *חייב* on *שבת*, so how can you say *עד מוצ"ש*. *פטור* In the *משנה* of *דם בתולים* however we can say that we grant the *דם בתולים* for four nights until *מוצ"ש*, except for *שבת*, meaning that for three of these four nights (excluding *שבת*) when he is *בועל* we are *בדם בתולים*. Where is the difficulty?!

Perhaps we can say that the view of *לבר משבת* (that of *רבא*) assumes that *עד מוצ"ש* teaches us that it must be *רצופים*.⁵ However, it cannot be *רצופים* (which must include *שבת*) and *לבר משבת* (which excludes *שבת* and disrupts the *רצופים*), if it extends until *מוצ"ש*. We are again making the *תנא* a *טועה*. Therefore *תוס'* needs to answer that there is a possibility of *רצופים* (even if we maintain *לבר משבת*) because we are discussing a case of *עבר ובעל*.⁶

³ See footnote # 3.

⁴ See *מהרש"א הארוך*.

⁵ See *תוס' ו,א ד"ה מאי*.

⁶ See (however) *ח' בתרא אות מח* who interprets *לילות ד'* to mean *לילות ד'*.